

Téma 4:

Sociální zabezpečení

4.1 Pojistné na sociální zabezpečení

4.2 Nemocenské pojištění

4.3 Důchodové pojištění

4.1.1 Pojistné na sociální zabezpečení - legislativa

- *Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti*
-

4.1.2 Charakteristika pojistného na sociální zabezpečení

- Součást příjmů státního rozpočtu, která zahrnuje :
 - a) pojistné na *pojištění (28 %)*,
 - b) pojistné napoj. (2,3 %),
 - c) příspěvek na *státní politiku zaměstnanosti (1,2 %)* vyměřovacího základu.

Z toho zaměstnavatel ... %,
zaměstnanec ... %

4.1.3 Poplatníci pojistného na sociální zabezpečení (5 skupin)

- **zaměstnavatelé** = dříve členění na organizace a malé organizace (do 25 zaměstnanců), od roku 2009 se toto členění nepoužívá,
 - **fyzické osoby** pokud:
 - a) vykonávají zaměstnání na území ČR nebo v cizině pro zaměstnavatele se sídlem na území ČR,
 - b) zaměstnání **trvalo nebo mělo trvat alespoň 15** kalendářních dnů,
 - c) sjednaná částka započitatelného příjmu za kalendářní měsíc činí alespoň ~~2000~~ Kč.
-

4.1.3 Poplatníci pojistného na sociální zabezpečení (5 skupin)

- **OSVČ** – povinně důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (28 + 1,2 %),
dobrovolně,
 - Osoby **dobrovolně účastné důchodového pojištění** (28 %),
 - **Zahraniční zaměstnanci** – pracují pouze pro zahraničního zaměstnavatele (mimo EU) – mohou se **dobrovolně** přihlásit k účasti na **nemocenském** pojištění, (2,3 %),
-

4.1.4 Vyměřovací základ

(pro odvod pojistného na sz)

- **Vyměřovací základ** = úhrn započitatelných příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů FO a nejsou od daně osvobozeny, které zaměstnavatel zaměstnanci zúčtoval.
Jedná se o plnění v peněžní i nepeněžní formě, nebo určitou formu výhody.
-

4.1.4 Vyměřovací základ

(pro odvod pojistného na sz)

- Do vyměřovacího základu se **nezahrnují**:
 - náhrady škody podle zákoníku práce,
 - odstupné, odchodné a odbytné,
 - věnostní přídavky horníků,
 - odměny za vynálezy (nesouvisející přímo s výkonem zaměstnání)
 - jednorázová sociální výpomoc (živelní pohroma, požár, ekologická havárie apod.),
 - plnění důchodcům po 1 roku od skončení zaměstnání,
 - pojistné zaplacené zaměstnavatelem za zaměstnance.
-

????????????????????????????????

- Platí se pojistné ze všech dosažených příjmů, které spadají do vyměřovacího základu?
-

4.1.4 Vyměřovací základ

4.1.5 Sazby pojistného

- Zaměstnanec 6,5 % vyměřovacího základu,
 - Zaměstnavatel 25 % (VÍCE NEŽ 25 ZAMĚSTNANCŮ)
(z toho 21,5 % na důchodové ,
2,3 % nemocenské a
1,2 % na státní politiku
zaměstnanosti).
-

4.1.5 Sazby pojistného – VÝJIMKA od roku 2011

- Zaměstnavatel < 25 zaměstnanců – sazba.....,
 -zúčtovaných za dobu dočasné pracovní neschopnosti = z prvních 21 dnů nemoci,
 - Bylo nutné se přihlásit do zvláštního režimu u OSSZ.
-

4.1.6 Odvod a splatnost pojistného

- ❑ Pojistné je splatné od do následujícího kalendářního měsíce,
 - ❑ zaměstnavatel odvádí pojistné i za zaměstnance a
 - ❑ podává Přehled o výši pojistného a vyplacených dávkách,
-

4.2 Nemocenské pojištění - legislativa

□ **Zákon č./2006 Sb., o nemocenském pojištění**

upravuje
nemocenského pojištění, jejich nároky,
podmínky pro stanovení dávek, posuzování
zdravotního stavu i organizační uspořádání
nemocenského pojištění

4.2.1 Pojištěnci

□ Okruh pojištěných osob:

a)

(v pracovním a služebním poměru, pracující na základě dohody o pracovní činnosti, soudci, poslanci, ale i pěstouni , dobrovolníci pečovatelské služby, odsouzení ve výkonu trestu zařazení do práce...)

b) OSVČ.

4.2.2 Osoby, které nejsou účastny nemocenského pojištění

Zaměstnanci činní na základě **dohody o provedení práce**,
členové představenstva a dozorčí rady a. s.,
funkcionáři občanských sdružení, neuvolnění
členové zastupitelstev...

Od 1. 1. 2009 nejsou nemocensky pojištěni ani
společníci a jednatelé s.r.o., komanditisté k. s.,
členové družstva,■

4.2.3 Dávky nemocenského pojištění

-
 -
 -
 -
-

4.2.4 Nemocenské

- ❑ pro vznik pojistného poměru je rozhodující **skutečného nástupu do práce**
 - ❑ nemocenské dávky se poskytují zaměstnanci, který je lékařem uznán **dočasně neschopným** k výkonu dosavadního zaměstnání pro nebo z důvodu, ***lékař může uznat zaměstnance PN zpětně až .. kalendářní dny.***
-

4.2.6 Prvních dnů pracovní neschopnosti...

- za tyto dny náleží **od zaměstnavatele** ve výši ... %
.....výdělku,
 - jen za pracovní dny a svátky,
první tzv. karenční
doba),
 - Náhradu lze dohodnout nebo stanovit i za první 3 dny nebo vyšší částky, ale podléhá pak zdanění.
-

4.2.7 Redukční hranice pro náhradu mzdy

□ Jsou určovány pro každý kalendářní rok oznámením ministerstva práce a sociálních věcí,

□ Pro roky

~~2010, 2011, 2012, 2013~~ denní částky

~~791, 825,~~Kč – započte se 90 %,

~~1186, 1237,~~ Kč – započte se 60 %,

~~2371, 2474,~~ Kč – započte se 30 %,

k vyššímu výdělků se nepřihlíží.

???? Jaká je maximální výše denního vyměřovacího základu po redukcii pro rok 2013

????????????????????????????????

4.2.9 Nemocenské dávky

- nemocenské dávky se poskytují **za** **dny od** **dne** trvání pracovní neschopnosti, **redukční hranice jsou shodné** jako u výpočtu průměrného redukovaného výdělku,
 - Maximální výše dávek nemocenského a ošetřovného je v roce 2013 Kč (..... x 60%).
-

4.2.10 Vyloučení a snížení dávek

□ Vyloučení nároku na nemocenskú -

□ Snížení nároku na 50 % -

účasť ve rvačce, následek opilosti, psychotropních látek, úmyslný trestný čin nebo úmyslně zaviněný přestupek.

4.2.11 Speciální termíny v oblasti nemocenských dávek

Ochranná lhůta =

Podpůrčí doba =

Rozhodné období –
12 kalendářních měsíců před
měsícem, ve kterém vznikla
sociální událost

Souběh pojištění z více
zaměstnání – náhrada od
všech zaměstnavatelů,
1 nemocenská dávka
vypočítaná ze všech
pojištění.

4.2.12 Ošetřovné

Ošetřovné náleží zaměstnanci při:

- a) Ošetřování dítěte mladšího let, které onemocnělo nebo se zranilo,
- b) Péči o zdravé dítě mladší let z důvodu uzavření výchovného zařízení, karantény nebo nemoci jiné pečující osoby,
- c) Ošetřování jiného nemocného člena rodiny,
- d) Ošetřování dítěte, které je po rozvodu svěřeno do střídavé péče obou rodičů.

Vyplácí Okresní správa sociálního zabezpečení od 1. dne trvání nároku za kalendářní dny.

Vyplácí se max. ... **(16) kalendářních dnů**

Výpočet nároku vychází také z redukováného denního vyměřovacího základu a je ve výši 60 %.

Formulář Rozhodnutí o vzniku potřeby ošetřování, je možná změny oprávněné osoby v době trvání nároku.

4.2.13 Peněžitá pomoc v mateřství

- Náleží zaměstnankyni, která byla v posledních dvou letech před porodem nejméně dnů účastna nemocenského pojištění.
- Vyplácí Okresní správa sociálního zabezpečení od 1. dne trvání nároku za kalendářní dny – týdnů (2 a více dětí 37 týdnů).

Výpočet nároku vychází z **odlišně redukovaného** denního vyměřovacího základu než u nemocenské.

PPM může být poskytována i muži - zaměstnanci (max. 31 týdnů) a při převzetí dítěte do trvalé péče.

4.2.13 Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství

- Může být poskytován ženě těhotné a až do měsíců po porodu, která musí být převedena na jiný druh práce, kde

.....

.....

výpočet ze základu jako u peněžitě pomoci v mateřství, do výše rozdílu oproti předcházejícímu výdělku.

4.3 Důchodové pojištění

- *Zákon č. Sb.,
o důchodovém pojištění*
 - *Zákon č. 582/1991., o organizaci a
provádění sociálního zabezpečení*
-

4.3.1 Úkoly zaměstnavatelů v oblasti důchodového pojištění

- ❑ Základní povinnost je vést záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky důchodového pojištění, jejich výši a a výplatu,
 - ❑ Archivace,
 - ❑ Ohlašování vstupu do zaměstnání poživatelů starobních důchodů – předčasných nebo i doba neurčitá a více než 1 rok u klasických důchodů,
 - ❑ Evidenční listy důchodového pojištění – elektronicky.
-

4.3.2 Starobní důchody - podmínky

- Dříve nejménělet pojištění a **dovršení potřebného věku**, od roku 2010
 - Písemná **Žádost o přiznání důchodové dávky**, sepisuje OSSZ podle místa trvalého bydliště.
-

4.3.2 Starobní důchody – potřebný věk

- Pojištěnci narození do 31. 12. 1935 –

.....
.....

- Pojištěnci narození do 31. 12. 1968 –
připočítávají se u mužů 2 a u žen 4 měsíce za
každý započatý rok po 31. 12. 1995 do
dovršení důchodového věku,

4.3.2 Starobní důchody – potřebný věk

ZÁKON ze dne 17. července 2008,

kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

U pojištěnců narozených po r. 1968 –

.....

.....

4.3.2 Starobní důchody – prokazování doby pojištění a náhradních dob

- Evidenční listy důchodového pojištění,
 - Potvrzení evidence uchazečů o zaměstnání,
 - Doklady o ukončení studia,
 - Čestné prohlášení + svědci...
-

Použité zdroje

- Abeceda mzdové účetní 2013 (8. až 10. kapitola),
 - <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>
-